

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W POZNANIU**

Poznań, dnia 30 listopada 2017 r.

3001-IWW1.0921.68.2017.2

UNP 3001-17-117081

Egzemplarz nr 1

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI	
Sporządzone na podstawie art. 52 ust. 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. nr 185, poz. 1092).	
Nazwa i adres kontrolowanego urzędu	
Urząd Skarbowy w Szamotułach ul. B. Chrobrego 17A, 64 - 500 Szamotuły	
Naczelnik kontrolowanego urzędu	
Pani Beata Libner	
Imienne upoważnienie do przeprowadzenia kontroli	
Upoważnienie nr 27/2017 z dnia 2 sierpnia 2017 r. wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.	
Wpis do książki kontroli	
Kontrola w trybie uproszczonym wpisana pod pozycją nr 1/2017.	
Koordinator kontroli – imię, nazwisko i stanowisko służbowe	
Konrad Wobszal – Główny ekspert skarbowy	
Kontrolerzy – imię, nazwisko i stanowisko służbowe	
1.	Ewa Kubiak – Starszy ekspert skarbowy,
2.	Konrad Wobszal – Główny ekspert skarbowy.
Data rozpoczęcia czynności kontrolnych	13 września 2017 r.
Data zakończenia czynności kontrolnych	6 października 2017 r.

Krajowa Administracja
Skarbowa

Tryb kontroli	
Uproszczony.	
Zakres kontroli	
Przedmiot kontroli	Weryfikacja wykonania zaleceń pokontrolnych z 2016 r. w zakresie „Realizacji <i>Wytycznych do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług</i> ”.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2017 r. do dnia kontroli.
OPIS USTALONEGO STANU FAKTYCZNEGO ORAZ JEGO OCENA	

Weryfikacją objęto wykonanie zaleceń po kontroli przeprowadzonej w zakresie „realizacji *Wytycznych do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług*” (wystąpienie pokontrolne z 14 grudnia 2016 r. nr 3001-KW-1.073.19.2016.12) w konfrontacji z:

- odpowiedzią Naczelnika Urzędu Skarbowego w Szamotułach z dnia 20 stycznia 2017 r. (wpływ do Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu 25 stycznia 2017 r.), informującą o sposobie wykonania zaleceń oraz wykorzystania wniosków dotyczących usunięcia stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości,
- „Informacją o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych”, przekazaną przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Szamotułach do Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu w dniu 10 lipca 2017 r.

1. Analiza ryzyka rejestracji podmiotów – przestrzeganie zaleceń w zakresie badania ryzyka podmiotów powiązanych

Próbę do kontroli (7 podmiotów) wytypowano w oparciu o raport z systemu e-ORUS o nowo zarejestrowanych podatnikach VAT („Wykaz podatników VAT – Czynny dodany do rejestru – Rozpoczęcie działalności” o parametrach: data początku 01.01.2017 r., data końca 15.09.2017 r.).

Badaniem objęto zgłoszenia rejestracyjne w zakresie podatku od towarów i usług VAT-R. Dokonano weryfikacji danych zawartych w tych zgłoszeniach z danymi wprowadzonymi do systemu POLTAX.

W 1 przypadku zgłoszenie VAT-R zostało wprowadzone do systemu z opóźnieniem w stosunku do zakończenia weryfikacji danych zgłoszonych w VAT-R (obowiązek został utworzony w POLTAX w dniu 1 marca 2017 r., natomiast wpływ do Urzędu oświadczenia

podatnika – w ramach prowadzonej weryfikacji – określającego tytuł prawny do nieruchomości z załączoną kopią Aktu Notarialnego nastąpił w dniu 22 lutego 2017 r.).

Analizę ryzyka rejestracji kontrolowanych podmiotów powiązanych prowadzono zgodnie z załącznikiem nr 3 do Polityki zarządzania ryzykiem zewnętrznym w administracji podatkowej.

2. Wykreślenia z rejestru podatników VAT

Próbę do kontroli wytypowano w oparciu o przedłożoną dokumentację dot. monitoringu składania deklaracji (w tym wezwań wysyłanych do podatników) oraz wykreśleń z rejestru podatników VAT. Badaniem objęto 5 podmiotów wykreślonych w kontrolowanym okresie z rejestru podatników VAT „z urzędu”.

Urząd Skarbowy w sprawach składania deklaracji VAT-7 przez podatników w 4 przypadkach nie dołożył należytych starań w przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego w celu ustalenia przyczyny braku wszystkich deklaracji. Nie prowadzono stałej, systematycznej kontroli ciągłości i terminowości składanych deklaracji.

Ponadto w 1 sprawie nieprawidłowo dokonano wykreślenia podatnika z rejestru podatników VAT. Zgodnie z przesłanką z art. 96 ust. 9a pkt 2 ustawy o VAT okres jaki uprawnia do wykreślenia z niniejszego tytułu, to niezłożenie deklaracji za 6 kolejnych miesięcy.

W 2 przypadkach podatników, którzy zostali wykreśleni z rejestru VAT, stosownych wpisów w Bazie Podmiotów Szczególnych dokonano z opóźnieniem (w pierwszym przypadku – wykreślono 25 maja 2017 r. a wpisano do BPS 30 maja 2017 r., natomiast w drugim przypadku – wykreślono 22 czerwca 2017 r., wpisano do BPS 3 lipca 2017 r.).

Stosownie do § 3 pkt 3 *Wytycznych do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług* – Urząd Skarbowy winien prowadzić stałą kontrolę ciągłości i terminowości składanych deklaracji i wyjaśniać przyczyny braku deklaracji (...). Zaniechanie w tym zakresie powoduje opóźnienia w wykreślaniu podatnika z rejestru jako podatnika VAT zgodnie z art. 96 ust. 9 ustawy o podatku od towarów i usług oraz podatników zarejestrowanych na potrzeby VAT UE zgodnie z art. 97 ust. 15 w/w ustawy. Brak niezwłocznej reakcji Urzędu Skarbowego może powodować narażenie na uszczuplenie wpływów do budżetu państwa w wyniku nielegalnych działań, co jest bardzo istotne dla zapobiegania oszustwom podatkowym.

3. Zasady postępowania z deklaracjami VAT

Na podstawie raportów:

- Zestawienie zwrotów – przelewem – zwroty VAT wykonane w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 sierpnia 2017 r. (POLTAX2B),
- Wykaz faktycznie zwróconych VAT w miesiącu – raport za okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 sierpnia 2017 r. (e-ORUS),

dobrano próbę 6 podmiotów, przy założeniu zróżnicowania próby pod względem formy prawnej (spółdzielnie, spółki z o. o., osoby fizyczne, spółki cywilne, spółki jawne), terminów zwrotu (25 dni, 60 dni), okresów rozliczeniowych (miesiąc i kwartał), kwoty zwrotu (zwroty w przedziale od 1.000 zł do 10.000 zł, zwroty w przedziale od 10.001 zł do 50.000 zł, zwroty powyżej 50.000 zł, zwrot powyżej 1.000.000 zł).

W wyniku kontroli ustalono, iż deklaracje VAT do systemu informatycznego POLTAX wprowadzał i zatwierdzał ten sam pracownik, co ogranicza kontrolę poprawności wprowadzania danych z dokumentu do systemu POLTAX. Powyższe stwierdzono w 6 przypadkach na 6 skontrolowanych w tym zakresie, co wskazuje na nie wykonanie zaleceń pokontrolnych, dot. wdrożenia podwójnej weryfikacji wprowadzanych do systemu POLTAX dokumentów.

4. Monitoring składania deklaracji VAT

Zagadnienie zbadano w oparciu o raporty z systemu e-ORUS „Wykaz niezłożonych deklaracji VAT-7 wg częstotliwości składania”. W kontrolowanym okresie wykonano 9 raportów za poszczególne okresy, tj. miesiące i kwartały. Z raportów ocenie poddano 12 podmiotów. W I kwartale 2017 r. nie wykonywano żadnych raportów (powodem były w dużej mierze zmiany organizacyjne), od maja 2017 r. raporty wykonywane są systematycznie. W wyniku wezwań pisemnych lub telefonicznych podatnicy złożyli zaległe deklaracje.

W 2 przypadkach podmiot błędnie wzywano do złożenia deklaracji, które zostały już złożone – odpowiednio w pierwszym przypadku deklarację VAT-7K za I kwartał 2017 r. złożono 25 kwietnia 2017 r., tj. w terminie, a w drugim przypadku deklarację VAT-7K również za I kwartał 2017 r. złożono w dniu 17 maja 2017 r., tj. 21 dni po terminie do złożenia deklaracji wraz z czynnym zalem.

W badanej próbie nie odnotowano przypadków wzywania podatnika do złożenia deklaracji VAT za okresy, dla których zobowiązanie w momencie sporządzenia wezwania było przedawnione, a także nie wzywano podmiotu do złożenia deklaracji za okres zawieszenia działalności

gospodarczej. Nie stwierdzono przypadków wezwań do złożenia brakujących deklaracji wysłanych na nieprawidłowy adres.

5. Wykreślenia z rejestru podatników VAT UE

Kontroli poddano wykreślenia dokonane na podstawie raportów z systemu e-ORUS – „Wykaz VAT-7 zerowe przez x msc”. Szczegółową analizą objęto 9 podmiotów wykreślonych z rejestru podatników VAT UE.

Cyklicznie sporządzane są i weryfikowane raporty mogące stanowić podstawę do wykreślenia podmiotu z rejestru VAT UE. Podmioty, które złożyły za jeden kwartał lub trzy miesiące deklaracje „zerowe”, są niezwłocznie wykreślane z rejestru podatników VAT UE, odrębnym pismem są powiadamiane o wykreśleniu z rejestru podatników VAT UE.

6. Weryfikacja prawidłowości wykazanej przez podatnika kwoty do przeniesienia z poprzedniej deklaracji.

Zagadnienie zbadano na podstawie raportów z systemu e-ORUS „Wykaz weryfikacja VAT -7 przeniesienia”, za styczeń 2017 r., marzec 2017 r., czerwiec 2017 r. i sierpień 2017 r. (raport służy weryfikacji prawidłowości kontroli kwot z przeniesienia z poprzednich deklaracji i w efekcie prawidłowości stosowania kontroli międzyformularzowej).

Urząd na bieżąco dokonuje walidacji między dokumentami oraz sporządza wydruki z systemu e-ORUS, w związku z czym nie ma w systemie POLTAX deklaracji z niezweryfikowanymi kwotami z przeniesienia z poprzednich okresów rozliczeniowych.

7. Kontrola podatkowa przed dokonaniem zwrotu podatku VAT

Zagadnienie zbadano na podstawie raportu z modułu KONTROLA – Wykaz podmiotów, u których przeprowadzono kontrolę w wybranych tematach – temat WVZW2 (kontrola zasadności zwrotu VAT przed dokonaniem zwrotu) dla kontroli rozpoczętych w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 sierpnia 2017 r. Ocenie poddano 3 kontrole.

W badanych protokołach kontroli podatkowych dotyczących weryfikacji zwrotu podatku VAT nie stwierdzono błędów dotyczących procedur kontroli podatkowej, ewidencjonowania w module KONTROLA oraz błędów tzw. pisarskich.

8. Prawidłowość działania Urzędu w zakresie obsługi tzw. „czynnego żalu” oraz bezzwłocznego sporządzania i przekazywania do stanowiska ds. karnych skarbowych kart informacyjnych o ujawnieniu popełnienia czynu zabronionego z Kodeksu karnego skarbowego, polegającego na złożeniu po terminie ustawowym deklaracji VAT-7 lub VAT-7K

Kontroli poddano weryfikację 5 złożonych tzw. „czynnych żali” w celu ustalenia, czy nie wystąpiły negatywne przesłanki określone w art. 16 Kodeksu karnego skarbowego (czy przestrzegano zapisów w tym zakresie pkt 5.1. ppkt 3 Wewnętrznej procedury postępowania nr 7/2015 „Prowadzenie postępowania w sprawach o przestępstwo i wykroczenie skarbowe”). Badaniem objęto także bezzwłoczność sporządzania i przekazywania do stanowiska ds. karnych skarbowych kart informacyjnych o ujawnieniu popełnienia czynu zabronionego z Kodeksu karnego skarbowego oraz stosowanie obowiązujących uregulowań wewnętrznych w tym zakresie. Typując próbę do kontroli oparto się na zestawieniu zawiadomień o ujawnieniu popełnienia czynu zabronionego z Kodeksu karnego skarbowego przekazanych przez komórki organizacyjne Urzędu w II i III kwartale 2017 r., sporządzonych przez Kierującego Wielosobowym Stanowiskiem Pracy Spraw Karnych Skarbowych dla Naczelnika Urzędu Skarbowego w Szamotułach (odpowiednio pisma z dnia 3 lipca 2017 r. i 2 października 2017 r.) oraz wydruków z systemu MANDATY/REPERTORIUM – Rejestracja wniosków o ukaranie. Na podstawie powyższego ustalono, iż w 2017 r. (do dnia rozpoczęcia kontroli) nie sporządzono i w konsekwencji nie przekazano żadnego zawiadomienia karnego do komórki karnej skarbowej w związku z ujawnieniem popełnienia czynu zabronionego, polegającego na złożeniu po terminie ustawowym deklaracji VAT-7 i VAT-7K (dot. deklaracji składanych za okres od stycznia 2017 r.). Odnotowano 9 przypadków przekazania takich zawiadomień, które dotyczyły deklaracji VAT-7 i VAT-7K za poszczególne okresy 2016 r. (wszystkie przekazane zostały przez ówczesną komórkę OB w dniu 8 lutego 2017 r.).

Pierwsze raporty obejmujące analizę za I półrocze 2017 r. zostały sporządzone dopiero w dniu 7 września 2017 r. Na podstawie raportów ustalono, iż w pierwszym półroczu 2017 r. deklaracje VAT-7K po terminie złożyło 12 podmiotów, natomiast deklaracje VAT-7 po terminie 144 podmioty. Spośród wskazanych podmiotów w stosunku do 95 odstąpiono od kierowania zawiadomienia (skuteczny czynny żal, deklaracje zerowe, znikomy stopień społecznej szkodliwości). Natomiast w stosunku do 61 sporządzono i skierowano zawiadomienia o ujawnieniu czynu zabronionego. W żadnym przypadku przyczyną odstąpienia od kierowania zawiadomienia, nie był upływ terminu przedawnienia karalności czynu.

Powyższe nie jest zgodne z zapisem pkt 5.4. ppkt 17 Procedury Nr 7/2015 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Szamotułach z dnia 30 kwietnia 2015 r. „Prowadzenie postępowania w sprawach o przestępstwo i wykroczenie skarbowe”, który stanowi, iż zawiadomienia karne należy sporządzać i przekazywać do komórki SKK niezwłocznie, systematycznie w trakcie roku, w miarę ujawniania popełnienia czynów zabronionych w toku czynności służbowych oraz że za niedopuszczalne należy uznać składanie zawiadomień w sposób niesystematyczny i „akcyjny”, np. na koniec roku lub tuż przed upływem terminu przedawnienia karalności.

Na skutek powyższego, realizacja przekazanych zawiadomień może następować z opóźnieniem, co z kolei może mieć wpływ na przedawnienie karalności czynu, zgodnie bowiem z treścią art. 51 § 1 ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (t.j.: Dz.U. z 2016 r., poz. 2137 ze zm.) karalność wykroczenia skarbowego ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynął rok. Za kontrolowany okres nie stwierdzono przypadków przedawnienia karalności czynu na podstawie art. 51 § 1 Kodeksu karnego skarbowego.

9. Przestrzeganie przepisów Działu XA ustawy o podatku od towarów i usług „Odpowiedzialność podatkowa nabywcy w szczególnych przypadkach”

Badaniu poddano prowadzenie monitoringu w zakresie kaucji gwarancyjnej 1 podmiotu (jeden przypadek występujący w Urzędzie Skarbowym w Szamotułach).

W analizowanym przypadku nie odnotowano błędów, dotyczących stosowania przepisów o kaucji gwarancyjnej stanowiącej zabezpieczenie zapłaty podatku w związku z dokonaniem dostaw towarów. Przestrzegano przepisów Działu XA ustawy o podatku od towarów i usług „Odpowiedzialność podatkowa nabywcy w szczególnych przypadkach”.

10. Przydzielanie użytkownikom uprawnień do systemów informatycznych

Zagadnienie zbadano w oparciu o sporządzone wydruki z systemu e-ORUS („Uprawnienia użytkowników POLTAX i podsystemów”) uprawnień wybranych pracowników SOB, SKA, SER zajmujących się obsługą zwrotów podatku VAT (analizą, weryfikacją, itp.).

Stwierdzono nadal nadawanie pracownikom uprawnień, których zakres się pokrywa, np. uprawnienie DEKWPR zawiera się w uprawnieniu DEKPRAC, a uprawnienie RPOCZYT w uprawnieniu RPOPRAC – jednakże nadanie takich uprawnień jest bez wpływu na obsługę dokumentów ze zwrotem. Wszyscy pracownicy mają nadane uprawnienia do systemów informatycznych, zgodnie z wykonywaną pracą na swoich stanowiskach. Powyższe wskazuje

na właściwą realizację zaleceń pokontrolnych z 2016 r., dot. nadania zbyt szerokich uprawnień do systemów informatycznych.

11. Monitorowanie stanu przetworzenia dokumentów w systemie POLTAX

Kontroli poddano systematyczność sporządzania dostępnych w systemie POLTAX raportów o stanie przetworzenia dokumentów (np. dokumenty ze statusami W, ZI, AI) oraz analizę (weryfikację) bieżącego monitorowania stanu przetworzenia danych. Do analizy, w związku z kontrolowanym tematem, wybrano tylko raporty dotyczące podatku VAT.

Raporty w 2017 r., umożliwiające kontrolowanie wykonanej pracy przez pracowników w zakresie bieżącego monitorowania stanu przetworzenia dokumentów wykonano dopiero w maju 2017 r. – dotyczyły one podatku PIT i CIT. Raporty o złożonych dokumentach dla podatku VAT wykonano 27 lipca 2017 r., 9 września 2017 r. oraz 4 października 2017 r. (sporządzone w przeddzień zakończenia kontroli nie podlegały jeszcze weryfikacji).

W okresie objętym kontrolą sporządzano raporty o złożonych dokumentach wymiaru, dot. podatku VAT o parametrach:

- 27 lipca 2017 r. – wg daty: WPRO – wprowadzenia, od 01.01.2010 do 31.05.2017, status złożonego dokumentu: Z, stan przetworzenia: I,
- 27 lipca 2017 r. – wg daty: WPRO – wprowadzenia, od 01.01.2010 do 31.05.2017, status złożonego dokumentu: W,
- 9 września 2017 r. – wg daty: WPRO – wprowadzenia, od 01.01.2016 do 30.06.2017, status złożonego dokumentu: Z, stan przetworzenia: I,
- 9 września 2017 r. – wg daty: WPRO – wprowadzenia, od 01.01.2016 do 30.06.2017, status złożonego dokumentu: A, stan przetworzenia: I,
- 9 września 2017 r. – wg daty: WPRO – wprowadzenia, od 01.01.2016 do 30.06.2017, status złożonego dokumentu: W.

Stwierdzono (w raporcie z 9 września 2017 r., status złożonego dokumentu: W) istnienie w systemie informatycznym POLTAX dokumentów – 3 deklaracji VAT, o niezakończonym przetwarzaniu – wprowadzonych i niezatwierdzonych. W tych przypadkach stwierdzono nie podejmowanie niezwłocznych działań mających na celu wyjaśnienie błędnych deklaracji. Powyższe deklaracje były „zerowe”.

Wobec powyższego należy uznać, że bieżący monitoring w tym zakresie jest niewystarczający, jak również nie w pełni wykonano zalecenia pokontrolne z 2016 r. Działanie

Urzędu w opisanych przypadkach było niezgodne z *Wytycznymi do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług* (marzec 2016 r.), gdzie w § 3 „Zasady postępowania z deklaracjami VAT i informacjami podsumowującymi” wskazano, że deklaracje należy wprowadzić do systemu informatycznego, następnie sprawdzić i zatwierdzić, a w uzasadnionych przypadkach objąć czynnościami sprawdzającymi, zgodnie z przepisami Działu V „Czynności sprawdzające” Ordynacji podatkowej.

12. Analiza działalności podatnika VAT

Badanie przeprowadzono w oparciu o *karty informacyjne podmiotów typowanych do objęcia kontrolą podatkową* (z 5 kart do analizy wytypowano 2 przypadki), wnioski skierowane do Naczelnika Wielkopolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Poznaniu z prośbą o przeprowadzenie kontroli podmiotów (z 4 wniosków do analizy wytypowano 1 przypadek) oraz w oparciu o dokumentację dotyczącą monitoringu podmiotów z wysokim i średnim ryzykiem (do analizy wytypowano 2 podmioty z wysokim ryzykiem).

W 1 przypadku odnotowano, iż pierwsze wezwanie do złożenia brakujących deklaracji VAT-7 za okres od stycznia 2017 r. wysłano dopiero 24 maja 2017 r. Poprzez taki sposób monitorowania podmiotów w zakresie wypełniania obowiązku składania deklaracji podatkowych VAT, nie zachowano stałej kontroli ciągłości i terminowości składanych deklaracji za kolejne miesiące, z naruszeniem zasad określonych w *Wytycznych do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług*, w tym także § 2 ust. 6d pkt 2 *Wytycznych*. Taki monitoring podatników VAT, którzy zostali zaklasyfikowani do grupy podwyższonego ryzyka jest działaniem niezgodnym z załącznikiem nr 3 do Polityki zarządzania ryzykiem zewnętrznym w administracji podatkowej „Segmentacja ogólna przedsiębiorców ze względu na ich wiarygodność, w dokumencie tym wskazano sposób postępowania wobec grup ryzyka, brak objęcia pełną analizą podmiotów zgodnie z praktyką przyjętą w Urzędzie, które uzyskały wysokie ryzyko było działaniem niewłaściwym.

Ponadto, informację o stwierdzonym wysokim ryzyku w KORRP przekazano do komórek organizacyjnych Urzędu z opóźnieniem – KORRP sporządzono odpowiednio: 2 i 8 lutego 2017 r., a informację o uzyskaniu wysokiego poziomu ryzyka w KORRP przez kontrolowany podmiot, w celu jego dalszego monitorowania przekazano do poszczególnych komórek pismem z dnia 10 marca 2017 r. W kontrolowanym okresie nie przeprowadzano analizy grupowej.

13. Prawidłowość wypełniania „Kart potwierdzeń zwrotu”

Ocenie poddano „Karty potwierdzeń zwrotów”, dot. 6 podmiotów. Potwierdzenie danych przez pracowników następuje przez złożenie na „Karcie potwierdzeń zwrotu” podpisu z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego oraz daty. Dodatkowo dane potwierdzają kierownicy poszczególnych komórek.

Podpisywanie informacji wnoszonych przez poszczególne komórki na „Kartach potwierdzeń zwrotów” odbywało się zgodnie z obowiązującą instrukcją.

14. Weryfikacja postanowień wydanych w zakresie przedłużeń terminów zwrotów VAT

Zagadnienie zbadano w oparciu o Raport R_DEC_DOK_RAP z systemu POLTAX, który wykazał, iż w terminie od 1 stycznia 2017 r. do 31 sierpnia 2017 r. wydano 29 postanowień, dotyczących przedłużenia terminu zwrotu podatku VAT. Powyższe postanowienia dotyczyły 7 podmiotów. Kontrolą objęto 2, wydane dla dwóch różnych podmiotów w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 sierpnia 2017 r. W obu przypadkach przedłużenie terminu zwrotu podatku VAT było zasadne z uwagi na konieczność dodatkowego zweryfikowania jego zasadności.

15. Prawidłowość wpisów na formularzach „Informacja o przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej”

Oceny dokonano w oparciu o okazane „Informacje o przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej” (sporządzone na załączniku nr 1 do Załącznika nr 1 do Systemu kontroli wewnętrznej w administracji podatkowej „Sprawowanie kontroli funkcjonalnej wykonywanej w ramach nadzoru służbowego przez osoby zajmujące stanowiska kierownicze w izbach i urzędach skarbowych”) przez następujące komórki organizacyjne Urzędu:

- Dział Obsługi Bezpośredniej (SOB) – 3 kontrole funkcjonalne,
- Referat Spraw Wierzycielskich (SEW) – 1 kontrolę funkcjonalną,
- Referat Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA)– 3 kontrole funkcjonalne,
- Referat Kontroli Podatkowej (SKP) – 5 kontroli funkcjonalnych,
- Wieloosobowe Stanowisko Wymiany Informacji Międzynarodowej (SKM) – 1 kontrolę funkcjonalną,

oraz w oparciu o przedstawione wyjaśnienia Kierownika Samodzielnego Referatu Rachunkowości (SER) w zakresie nadania zbyt szerokich uprawnień do systemów informatycznych.

W wyniku weryfikacji przedłożonej dokumentacji ustalono, iż wpisów na formularzach „Informacja o przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej” dokonywano właściwie, dane w nich zawarte odzwierciedlają rzeczywisty przebieg kontroli, zarówno w zakresie osoby przeprowadzającej kontrolę, jak również okresu objętego kontrolą.

(akta kontroli pozycja 3 str. 5 – 182)

Podsumowując, w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono:

1. W 1 przypadku, zgłoszenie rejestracyjne w zakresie podatku od towarów i usług VAT-R zostało wprowadzone do systemu POLTAX z opóźnieniem w stosunku do momentu zakończenia weryfikacji danych zgłoszonych w VAT-R,
2. W 2 przypadkach podatników, którzy zostali wykreśleni z rejestru VAT, dokonano stosownych wpisów w Bazie Podmiotów Szczególnych z opóźnieniem,
3. W 6 przypadkach deklaracje VAT do systemu informatycznego POLTAX wprowadzał i zatwierdzał ten sam pracownik, co ogranicza kontrolę poprawności wprowadzania danych z dokumentu do systemu POLTAX,
4. W 2 przypadkach podmiot błędnie wzywano do złożenia deklaracji pomimo, iż zostały złożone,
5. W 2017 r. (do dnia rozpoczęcia kontroli) nie sporządzono i w konsekwencji nie przekazano żadnego zawiadomienia karnego do komórki karnej skarbowej w związku z ujawnieniem popełnienia czynu zabronionego, polegającego na złożeniu po terminie ustawowym deklaracji VAT-7 lub VAT-7K,
6. W 3 przypadkach stwierdzono istnienie w systemie informatycznym POLTAX deklaracji VAT o niezakończonym przetwarzaniu – wprowadzonych i niezatwierdzonych,
7. W 1 przypadku stwierdzono niewystarczające monitorowanie podatnika VAT, który został zaklasyfikowany do grupy podwyższonego ryzyka (nie zachowano stałej kontroli ciągłości i terminowości składanych deklaracji za kolejne miesiące, z naruszeniem zasad określonych w Wytycznych do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług). Ponadto, w 2 przypadkach informację o stwierdzonym wysokim ryzyku w KORRP przekazano do komórek organizacyjnych Urzędu z opóźnieniem,
8. Nie przeprowadzono żadnej analizy grupowej w kontekście wykorzystania ich wyników do dalszych analiz podmiotów,

9. W 4 przypadkach nie dołożono należytych starań w przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego w celu ustalenia przyczyny braku wszystkich deklaracji. Nie prowadzono stałej, systematycznej kontroli ciągłości i terminowości składanych deklaracji,
10. W 1 sprawie nieprawidłowo dokonano wykreślenia podatnika z rejestru podatników VAT już po niezłożeniu deklaracji VAT-7 za piąty kolejny miesiąc. Zgodnie z przesłanką z art. 96 ust. 9a pkt 2 ustawy o podatku od towarów i usług, okres jaki uprawnia do wykreślenia z niniejszego tytułu, to niezłożenie deklaracji za 6 kolejnych miesięcy.

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu ocenia działania Urzędu Skarbowego w skontrolowanym zakresie pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Ustalenia kontroli wskazują na niewdrożenie zaleceń m.in. w zakresie tzw. „podwójnej weryfikacji” wprowadzanych do systemu POLTAX dokumentów oraz systematycznego sporządzania dostępnych w systemie POLTAX raportów o stanie przetworzenia dokumentów i ich bieżącego monitorowania, co świadczy o niewystarczającym nadzorze Naczelnika Urzędu Skarbowego oraz osób kierujących kontrolowanym obszarem.

**Zalecenia i wnioski dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości
lub usprawnienia funkcjonowania kontrolowanego urzędu**

Wobec stwierdzonych powyżej nieprawidłowości i uchybień Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu zaleca:

1. Wprowadzać niezwłocznie do systemu POLTAX i CRP KEP wszystkie dane zawarte w zgłoszeniach składanych przez podatników w celach rejestracyjnych w zakresie podatku od towarów i usług. Zintensyfikować działania weryfikacyjne danych zgłoszonych w VAT-R – stosować w niniejszym zakresie zalecenia przekazane przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w piśmie z dnia 7 września 2017 r. nr DPP1.8622.9.2017 (procedury postępowania z zakresu rejestracji) oraz przez Zastępcę Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w piśmie z dnia 18 września 2017 r. Nr DPP1.8622.11.2017,
2. Wprowadzać niezwłocznie wymagane dane do właściwych tablic Bazy Podmiotów Szczególnych w celu usprawnienia procesu analitycznego w zakresie identyfikacji podmiotów, stanowiących potencjalne zagrożenie dla systemu podatkowego. Stosować w tym zakresie zalecenia wynikające z Wytocznych Ministerstwa Finansów do organizacji

prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług oraz pisma Izby Skarbowej w Poznaniu 3001-ZR.4033.11.2016 z 1 czerwca 2016 r. w związku z pismem Podsekretarza Stanu Szefa Służby Cywilnej z 24 maja 2016 r. nr CP4.025.3.2014, dot. kompletności danych Bazy Podmiotów Szczególnych,

3. Zintensyfikować działania zapewniające prawidłową obsługę dokumentów wprowadzanych do systemów informatycznych Urzędu poprzez właściwe rozwiązania w zakresie nadzoru i kontroli,
4. Wysłać wezwania do podatników w celu wyegzekwowania brakującej/brakujących deklaracji po dokonaniu weryfikacji, czy podmiot nie złożył w Urzędzie wymaganych dokumentów. Zwiększyć nadzór w zakresie monitorowania pracy komórek odpowiedzialnych za prowadzenie analizy złożonych dokumentów przed wystosowaniem wezwania,
5. Nie dopuszczać do powstawania opóźnień w realizacji przekazywanych zawiadomień karnych w kontekście ewentualnego przedawnienia karalności badanego czynu zabronionego, w związku z ujawnieniem popełnienia czynu zabronionego, polegającego na złożeniu po terminie ustawowym deklaracji VAT, zgodnie z treścią art. 51 § 1 ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (t.j.: Dz.U. z 2016 r., poz. 2137 ze zm.),
6. Monitorować na bieżąco stan przetworzenia dokumentów, w tym celu wykonywać i analizować odpowiednie raporty umożliwiające kontrolowanie wykonanej pracy przez pracowników oraz przestrzeganie terminów. Właściwie organizować pracę komórki, w przypadku dłuższej nieobecności pracownika przydzielać stosowne zadania osobie zastępującej danego pracownika,
7. Monitorować podmioty zaliczone do grupy podwyższonego ryzyka w sposób wskazany w załączniku nr 3 do Polityki zarządzania ryzykiem zewnętrznym w administracji podatkowej „Segmentacja ogólna przedsiębiorców ze względu na ich wiarygodność”. W przypadku podatników VAT stosować uregulowania zawarte w § 4 ust. 4 Wytycznych do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług z marca 2016 r.,

8. Przeprowadzać analizy podmiotów w zakresie wszelkich informacji, mogących być podstawą do stwierdzenia wystąpienia uszczuplenia podatkowego w podatku od towarów i usług. Wykorzystywać wyniki tych analiz do weryfikacji prawidłowości działań podatników VAT,
9. Monitorować obowiązki składania deklaracji w okresie bezpośrednio następującym po wyznaczonym przepisami prawa podatkowego terminie do złożenia deklaracji, z uwzględnieniem niezbędnego czasu do obsługi złożonych przez podatników dokumentów. Niezwłocznie żądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do jej złożenia, jeżeli deklaracja nie została złożona mimo takiego obowiązku. Przestrzegać uregulowań zawartych w § 3 ust. 3 i 5 oraz § 2 ust. 6d Wytycznych do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług z marca 2016 r.,
10. Wykreślać podmioty z rejestru podatników VAT i VAT UE na podstawie właściwych przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j.: Dz.U. z 2017 r., poz. 1221 ze zm.), poddając wnikliwej analizie przesłanki uprawniające do zastosowania określonego trybu. W sprawach dot. wykreśleń stosować Wytyczne Ministerstwa Finansów do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług oraz obowiązujące zalecenia wynikające z pism Ministerstwa Finansów i Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu,
11. Wdrożyć bezwzględnie zalecenia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu przekazane do Naczelnika Urzędu w wystąpieniu pokontrolnym nr 3001-KW-1.073.19.2016.12 UNP 3001-16-095409 z dnia 14 grudnia 2016 r., m.in. poprzez stosowanie działań zapewniających prawidłową obsługę dokumentów wprowadzanych do systemów informatycznych Urzędu oraz bieżące monitorowanie stanu przetworzenia dokumentów,
12. Przeprowadzić kontrolę funkcjonalną w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień w terminie 9 miesięcy od dnia udzielenia informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oraz zobowiązuje Naczelnika Urzędu Skarbowego do przekazania informacji o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

Pouczenie

Stosownie do przepisu art. 52 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. nr 185, poz. 1092) i § 26 Zarządzenia nr 74/2016 Dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu z dnia 28 listopada 2016 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach skarbowych województwa wielkopolskiego, Naczelnik Urzędu Skarbowego w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania z kontroli ma prawo przedstawić do niego stanowisko; nie wstrzymuje to jednak realizacji ustaleń kontroli.

Termin złożenia informacji

W przypadku stwierdzonych uchybień bądź nieprawidłowości w terminie 30 dni od dnia otrzymania sprawozdania z kontroli należy poinformować Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, uchybień.

PIECZĘĆ I PODPIS DYREKTORA IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ

DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
w Poznaniu
Agnieszka Szymankiewicz

.....
Pieczeń i podpis Dyrektora Izby Administracji Skarbowej

Otrzymują:

1. Egzemplarz nr 1 – Naczelnik kontrolowanego urzędu,
2. Egzemplarz nr 2 – strona kontrolująca celem włączenia do akt kontroli.

